

Janez Škrabec, ustanovitelj, lastnik in direktor podjetij Skupine Riko, donator in sponzor slovenske umetnosti, kulture in športa

“Globalni podjetnik mora imeti korenine in krila”

Ko mu zvoni telefon, se oglasi ruska himna. Na sliki ima maroškega kralja. Pod stropom trije veliki televizijski ekrani ves čas kažejo rusko, angleško in ameriško različico dneva. Kipec je ustvaril Begić, rože zastopajo rumene orhideje v belem pesku. Podjetje Riko pod Rožnikom domuje v hiši, kjer v očarljivem spoju moderne arhitekture dihajo les, marmor, steklo in jeklo. Svetloba. Janez Škrabec govori sproščeno, pogosto uporablja sleng - jezik mularije.

► **Se vam kdaj zgodi kaj takšnega, kot se je Rajku Hrvatiću, ki so ga razglasili za ugrabljenega, čeprav je bil samo na štiridnevem poslovnem sestanku?**

“Sploh ne vem, zakaj so ljudje zagnali takšno paniko. Komu pa mora polagati račune?!”

► **Ali: kdaj podjetnik neha biti anonimni Janez Škrabec, ki lahko za štiri dni izključi mobilni telefon, pa to ne postane javni dogodek?**

“Lastnik je odgovoren bogu, direktor pa seveda svojim sodelavcem, še bolj pa lastnikom. Mislim, da so v Sloveniji javne osebe, za katere mora biti jasno, kje so, politiki, ampak tisti na res odgovornih funkcijah, in seveda predsedniki državnih delniških družb.”

► **Vi poniknete, ko greste na počitnice?**

“Mene najdejo zmeraj, kjerkoli sem. Dobro, v Ukrajini, v Zaporožju, je bila zelo slaba zveza. V Burmi, recimo, ne delajo mobiteli, zato sem vzel s sabo satelitski telefon, pa ravno tako ni delal. Tudi na Kilimandžaru ne delajo. Ampak to je predvidljivo, to itak napoveš.”

► **Koliko let že delate tako intenzivno, da se ne odklopite?**

“Včasih kdo reče: joj, ljudje so zaslužnjeni z mobitelom! Mene je mobitel osvobodil. Itak ga lahko izključiš, kadar hočeš, dosegljiv si pa zmeraj. Dokler ni bilo mobitelov, sem imel veliko več logističnih problemov. Kamor koli sem prišel, na avtomobilsko črpalko ali v hotel, sem najprej iskal telefon. V hotelu so bili moji računi za telefon ponavadi višji kot za hotelsko sobo. Nekoč sem bil v Azerbejdžanu, v Bakuju, kakšnega leta '94 je bilo. Tam si moral naročiti zvezo prek telefonskega operaterja, čakal si po deset ur, zbudili pa so te tudi ob treh ponoči. V Sibiriji so poleg vsega še ogromne razlike v času. Že od Ljubljane do Moskve sta dva časovna pasova, med Moskvo in Bratskom, nekje tam v Sibiriji, pa je šest časovnih pasov. Ko si hotel poslati faks, je bil to cel projekt.”

► **Ampak še zmeraj ste 200 dni na leto na poti?**

“Ja.”

► **Čeprav bi večino stvari lahko uredili iz te pisane tukaj?**

“Ne bi.”

► **Zakaj ne?**

“Ker so osebni odnosi še vedno zelo pomembni.”

► **Ampak vaše podjetje uživa velik mednarodni ugled; zakaj ni dovolj, da pošljete ponudbe, dokumentacijo, načrte po računalniku?**

“Gre za zelo različne produkte. Vi kupujete po internetu? Pa je liter mleka lažje kupiti po internetu kot pa en stroj. Moraš začutiti človeka, podjetje, kamor greš. Ko grem v neko firmo, vidim cel kup drugih možnosti, kje bi še lahko sodelovali.”

► **Kje je težišče vaših poslovnih interesov?**

“Specializirani smo na Vzhodno Evropo, na trg, ki ga tradicionalno poznamo, ki je bil naš; to je bivša Sovjetska Zveza, kjer sem podedoval nekaj stikov.”

► **Po kom?**

“Po očetu. Že v zgodnjih 80. letih sem začel pozornost usmerjati v ta trg in se učiti ruščine.”

► **Je bila to racionalna odločitev ali priložnost?**

“Čisto racionalna odločitev. Razmišljal sem tako: ker sem Slovan, imam zagotovo nekaj prednosti pred Nemci. Zdelo se mi je tudi, da bomo mi stalno lahko posredovali med Zahodom in Vzhodom. In sem si rekel: najprej moram iti na Zahod, da sem bom malo izučil jezike, podjetništva pa menedžerskih znanj, potem bom pa bolj zanimiv za Ruse.”

► **In ste to naredili?**

“Sem. Preden sem bil v Rusiji, sem bil v Ameriki.”

► **Kako?**

“Tako po maturi. Kot 18 let star, preden sem šel v vojsko, za štiri mesece.”

► **Sam?**

“Sam, ja.”

► **Bogato založeni z denarjem? Oče je bil direktor prejšnjega Rika.**

“Imel sem zelo malo, tristo ali štiristo dolarjev.”

► **Za štiri mesece?**

“Ja, pa karto, s katero si lahko en mesec neomejeno potoval. Najprej sem si zaslužil nekaj žepnine. Nočne poti z avtobusi sem izkoristil za spanje, podnevi pa sem si ogledoval mesta.”

Samo trikrat ali štirikrat sem spal v hotelu, kakšnih petkrat pa pri sorodnikih ali znancih, ki so bili v glavnem Slovenci.”

► **Ste jih našli sproti?**

“Ne, ne, v Clevelandu sem imel zelo dobrega prijatelja Marka Sfiligoja, ki je v majskih dneh leta 1945, kot eden

izmed mnogih, prek Ljubelja prebegnil v Avstrijo, v Celovcu končal gimnazijo, nato pa odšel v ZDA. Spoznal sem ogromno njegovih gimnazijskih kolegov, ki so bili v glavnem intelektualci. Tako sem na Kansas State University srečal profesorja Oražma, ki ima 'roots iz Ribnice'. Pri njem sem bil kakšne tri dni, tam sem videl, kaj pomeni 'campus'. Med drugim se spomnim, da je ravno takrat prišel tja predavat vicepresident Bush.”

► **Ta Bush?**

“Ne, oče. Takrat, ko je bil Reagan predsednik.”

► **Kdaj ste začeli razmišljati, da boste delali to, kar delate?**

“Mene je zmeraj zanimalo podjetništvo. Karkoli bi bil, bi bil podjetnik. Zdaj mi je celo žal, da sem šel študirat ekonomijo.”

► **Zakaj?**

“Da nisem šel študirat česa, kar bi me še bolj veselilo, recimo humanistični študiji. Najbolj bi me veselila kakšna sociologija ali antropologija.”

► **Ampak bi bili vseeno podjetnik?**

“Ja, prepričan sem. Poznam recimo Vladimirja Georgijeva, ki je direktor Bolšoj teatra, zelo znan dirigent, ampak velik biznismen. Ni rečeno, da so vsi umetniki reveži. Kot otrok sem imel rad detektivske štorije, in seveda sem hotel biti - ne detektiv, ampak privatni detektiv. (smeh). Ali pa novinar, ki bi imel svoj časopis. Itak sem jih imel nekaj.”

► **Aja? Kdaj?**

“V osnovni šoli v Ribnici smo imeli časopis, ki se je imenoval Plonk list.”

► **Ste bili urednik?**

“Urednik, in skoraj celega sem napisal. Zanimivo je to, da smo ga prodajali, in to dobro. Recimo sto izvodov, to je veliko za neko osnovno šolo v Ribnici. Ampak kaj je pomembno: večina takih glasil je bila literarnih, mi pa smo imeli vse zvrsti novinarstva: ankete, recimo, zakaj si je naša mlada tovarišica s Primorske, stara komaj 22 let, vsi smo bili zaljubljeni vanjo, ostrigla lepe črne lase, mene je zanimalo vse iz pop sveta in sem pisal feljton o Beatlih, pa intervjuje, reportaže, ilustracije, logotip ... Imeli smo vse, kar je bilo treba.”

► **Rojen podjetnik?**

“Ah, navsezadnje sem odraščal v socializmu in si nisem mislil, da bom

kdaj imel tako veliko korporacijo. Bolj sem mislil, da bom šel v predstavnitvo kakšne firme.”

► **Kaj pomeni, da danes na globalnem trgu poslušješ iz Slovenije, ne iz kakšnega velemesta?**

“Mene najbolj fascinira Goethejev Faust, ko je odrešen. Odrešen je bil takrat, ko je rekel: *Ljubi trenutek, postoj!* Mislim, da je pogoj za uspešno življenje to, da si zadovoljen. Da si zadovoljen s trenutkom, kjer si, in da se zavedaš *Carpe diem*. Da ne razmišljaš, kako je bilo fino prej in kako bo fino jutri. Ta trenutek je največ. Nikoli ne bom pozabil, kako sem se z nekom pogovarjal, od kod sem. Rekel sem: priznam, jaz imam ful srečo, da sem iz Jugoslavije, zato ker je bila to ugledna država in si lahko povsod potoval; fino je, da sem iz Slovenije, ker je Slovenija znotraj Jugoslavije najbolj razvita; in da sem iz Ribnice, ker je po svetu veliko Ribničanov, ki so uspešni.”

► **Bistvo?**

“Da veš, kdo si, moraš sebe zelo dobro poznati in imeti zdravo samozavest. Iz tega, kar imaš, moraš izkoristiti najboljše.”

► **Od kod imate to?**

“Sem precej samorastniški. Moja filozofija je zelo marksistična. Učili smo se, kaj vpliva na človeka: človek je produkt vzgoje, okolja in genov, v nekem dinamičnem ravnovesju. Name je vplivala cela vrsta stvari. Ko me zdaj

sprašujejo, kaj bi morala politika, država narediti zame, kaj bi morala izboljšati, odgovarjam: mene to sploh ne zanima, ker če bi me, bi se s tem ukvarjal.”

► **Nočete spreminjati razmer?**

“Ne, jaz nočem spreminjati, jaz se hočem prilagajati. Povejte, kakšna so pravila, ta pravila naj veljajo za vse, in se bom v tem znašel.”

► **Niso pravila za to, da se jih krši?**

“Če hočeš biti uspešen na dolgi rok, ne smeš kršiti pravil.”

► **Ampak zmeraj se išče “luknje v zakonu”?**

“V podjetništvu velja umetnost možnega. Stalno moraš hoditi po robu. Treba je znati loviti ravnovesje.”

► **Kaj vas lahko pahne z roba? Preveč ambicije?**

“Ni receptov.”

► **Kaj pa je? Občutek?**

“Do vsega moraš imeti distanco. Itak v podjetništvu vlada greed & fear.”

► **Strah in pohlep.**

“Ja, in med tem dvojim se giblje večina ljudi. Jaz nisem strasten človek, ko gre za lastnino. Pravijo: u, ti imaš kolekcijo slik, pismo, veš, kolk je en Jakopič! Mislim, da moraš imeti čim bolj distanco do sebe, do stvari pa sploh. Stvari so samo v službi nečesa.

Nekdo svojega avta ne bi dal voziti za nič - mene pa briga, avto je za to, da prideš na cilj. Ta moja pisarna, ki ni moja, ker me itak večino časa ni, je zmeraj odklenjena. Večina direktorjev svojo pisano zaklene, ko gre. To pa je hkrati tudi sejna soba, velikokrat se umaknem, ko imam občutek, da se moji sodelavci nekaj pogovarjajo, vzamem telefon in grem telefonirat."

► **Če motiv vašega dela ni bogastvo, kaj potem predstavlja užitek?**

"Proces."

► **Kdo je glavni generator idej v vaši firmi? Vi?**

"Vsi moji sodelavci. Moj uspeh je ta hip vezan na ruski trg. Tam v Moskvi moj partner Jozo Dragan generira fantastične ideje, ki jih nato skupaj udeležujemo. Na področju energetike prihaja na dan z idejami Matjaž Goltes, pri orodnih strojih pa Leopold Trdan."

► **Zdi se, da ste zelo potrpežljivi. Ste res?**

"Potrpežljivost je ful pomembna, če hočeš delati velike posle. Pri nas od ideje do realizacije minejo leta. In to, da zaupaš. Moraš poznati svoje sodelavce, zato jim moraš zaupati."

► **Precej nenavaden pojav ste za današnje podjetniško okolje v Sloveniji.**

"Jaz imam zelo dobro mnenje o podjetnikih v Sloveniji. Mogoče niso toliko izpostavljeni. Zadnjič se mi je to spet potrdilo, ko sem videl neke raziskave okrog ugleda. Ve se, da 50 odstotkov ugleda nekega podjetja prispeva menedžer, pogoj za to, da ima menedžer sploh ugled, pa je to, da ga poznajo. In ko te sprašujejo, zakaj se izpostavljaš, zakaj ti je tega treba, pač moraš odgovoriti, da je to del tvojega posla."

Je treba biti radoveden?

"Moraš vedeti, kaj hočeš v življenju."

► **To veš sproti ali vnaprej?**

"Dobro je, da veš vnaprej. Jaz sem vedel, da hočem potovati. Pa ne turistično, no, tudi, ampak predvsem tako, da zraven narediš še kaj pametnega. Na fakulteti nam je Ivo Fabinc, ki je bil rektor univerze, član predsedstva in diplomat, pripovedoval anekdote iz svojega življenja. Govoril nam je, kako je bil v Indiji, na ambasadi, in kaj vse je moral tam jesti. In nam je rekel: morate si biti na jasnem, ali boste to sprejemali ali pa ostanite doma. Če se bojiš razburkanega morja, moraš ostati v pristanišču. Moj oče mi je tudi vedno govoril, kako je prišel v Egipt, pa mu je gostitelj dal ne vem ali volovsko ali jagenčkovsko oko, da ga poje."

► **Temu se reče - osebni stik.**

"Seveda. Kar naprej me sprašujejo: kako delati biznis v Rusiji. Ampak teh fint se ne moreš naučiti. Kako boš vse to vedel za dvesto držav?"

Najpomembnejša je res empatija. Ampak ne da se je naučiti tako, da rečeš: zdaj pa grem v Rusijo in bom empatičen. Ne, če v življenju vsak dan nisi tak, potem nimaš šansa, da boš dovteten za novosti in nianse."

► **Kje v svojem koordinatnem sistemu vidite umetnost? Kulturo?**

"Zmeraj poudarjam, da morata biti umetnost in kultura del tvoje poslovne zgodbe. Navsezadnje: zakaj bo Evropa zanimiva - ravno zaradi svoje kulture. Ker na tako majhnem koščku sveta nikjer ne najdeš toliko zanimivih kultur. Naša preteklost mora biti naša prihodnost. Evrope."

► **Je Evropa v primerjavi z drugimi kontinenti perspektivna ali je ugašajoči ognjenik?**

"Nečesa se moramo zavedati: Evropa - EU - ima letos prvič po razpadu Jugoslavije višjo stopnjo gospodarske rasti kot Amerika. Zakaj: ravno zato, ker so se ji priključile nove države. Neverjetno, kako je samozavest zrasla pod Putinom."

► **Mislite na poslovni svet ali na umetnost?**

"Na oboje."

Je umetnost biznis?

"Nič novega ne bom povedal: najprej je treba imeti družbeno bazo, da lahko cveti tudi umetnost. Skozi vso zgodovino se je kazalo, da so si edino države, ki so imele ekonomsko bazo,

lahko privoščile umetnost. Seveda pa je to v dialektičnem razmerju in mora napajati drug drugega, živeti v simbiozi. Treba pa se je zavedati, da je v zgodovini malo dobrih umetnikov, ki za časa svojega življenja niso bili uspešni."

► **No ja ...**

"No, dobro, mogoče jih veliko tudi ne poznamo, ampak Van Gogh je bil med slikarji eden redkih. Pisatelji v Rusiji so vsi, ki jih poznamo, dobro živeli, tudi Dostojevski; drugo je, če je šel v Baden-Baden, pa vse zaigral in zapil. Tolstoj je kraljeval v tisti svoji Jasni Poljani. Čehov je pisal drame in novele za takšne honorarje, da se ti zmeša."

► **Blizu korita se ponavadi dobro živi.**

"Ne bi rekel, Dostojevskega so poslali v Sibirijo, ker je bil kritičen. Tudi naš Cankar in Jakopič sta dobro živela."

► **To velja za sto let nazaj.**

"Saj danes je ravno tako. Ampak v New Yorku se morajo umetniki zelo fajtati, da kaj prodajo."

► **Pravi eden največjih ali celo največji sponzor in donator umetnosti v Sloveniji. Za vas kultura ni strošek?**

"Zame kultura ni strošek. Tudi na plače nikoli ne gledam, kot da so

stroški, ampak kot da so investicije. In več ko investiraš, seveda v mejah dopustnega in nekih razmerij, boljši razvoj omogočiš ljudem.”

► **Kaj je še sestavni del vaše motivacijske filozofije?**

“Velika avtonomija dela, velika svoboda in to, da se zavedamo, da mora človek rasti, tako intelektualno kot osebno. Zavedam se, da človek večino svojega življenja prebije na delovnem mestu, zato mu moraš omogočiti čim udobnejše pogoje.”

► **To piše v ameriških učbenikih.**

“Ne, to jaz udejanjam.” (smeh)

► **Z dobro plačo, izobraževanjem, tudi v tujini?**

“Ja, vsak ima pravico, da si izbere, samo naj pove, kaj. Seveda to ne velja čisto za vse, ampak po neki zdravi presoji. Vedeti moraš, da je timsko delo najpomembnejše, zato moraš, tudi ko zaposluješ ljudi, paziti, da je sestava čimbolj pisana, da nimaš samo zvezd in najboljših playerjev, ampak da mora za njimi nekdo še vse skupaj postoriti. Moraš imeti ženske, moraš imeti moške, moraš imeti različno starostno strukturo.”

► **Da ni dolgčas?**

“Ne, da podjetje na dolgi rok daje dobre rezultate.”

► **Kako preprečite, da bi vas izkoriščali?**

“Kako bi to povedal ... Prepričan sem, da je v naravi vsakega človeka, da se hoče afirmirati s svojim delom in rezultati svojega dela. Moje izkušnje z ljudmi so zelo pozitivne. Saj ne rečem, da koga nisem napačno ocenil, ampak za to sem sam kriv. Borim se za svoje sodelavce, ne mislim, da mora biti vsakemu samoumevno, da dela pri meni ali z mano, ali pa da sem si ga pridobil enkrat za vselej. Vsak dan je potrebno ohranjati to razmerje, na obeh straneh.”

► **Kaj cenite pri sodelavcih?**

“Formalne stvari me manj zanimajo, bolj gledam, kakšne vrednote ima človek in kakšna je njegova integriteta. Seveda je treba imeti neko izobrazbo in neko inteligenco, ampak bolj pomembno je, kakšne vrednote ima človek, koliko je korajžen, koliko zna z ljudmi. Ko pride v podjetje, se bo itak moral začeti izobraževati.”

► **Pravite, da ste marksist, kar v tej fazi kapitalizma zveni precej paradokсно.**

“Marx je najboljši analitik kapitalističnega sveta. Seveda pa filozofija marksizma ni sama sebi namen, treba jo je aplicirati. Marx pravi: svet je treba spreminjati, ne pa razlagati. Mislim, da tudi tisti sindikalisti, ki so po definiciji levičarji ali zastopniki proletariata, ki ga je Marx ščitil, tega ne razumejo najboljšje. V življenju je treba razumeti nujnosti, se pravi, objektivne danosti. In te Marx

najboljše opredeli.”

► **Katere marksistične vrednote ste presadili v podjetništvo globalnega kapitalizma?**

“Hm, kaj je meni najpomembnejše? Zelo dobro se mi zdi, ker mislim, da nimam niti malo želje, da bi manipuliral z ljudmi.”

► **Potem ne boste politik?**

(smeh) “Nikdar se nisem spraševal, kaj sploh bom. In pomembno je, da veš, da se moraš vsak dan boriti za človeka. Pa ne po diktatu, ampak s konsenzom, tako da se dosegajo skupni cilji. To življenje je tako kratko,

da si ga moramo čimbolj olajšati. Ko sem hodil po Angliji kot mulc in sem delal v kakšnem skladišču, so me stalno spraševali - uživaš?, pa govorili 'have a nice day'. Pri nas v Ribnici pa je bilo tako, da pri delu ne smeš uživati, ampak trpeti! Garati! Meni gre za to, da se imamo tukaj čim boljše. Stalno nekaj praznujemo, zdaj gremo vsi na sindikalni izlet v Kijev, stalno se hecamo, muzika nam špila - in stalno delamo.”

► **Kako potem ohranjate avtoriteto šefa, lastnika?**

“Ne sprašujem se o avtoriteti. Ne potrebujem nobene avtoritete *per se*. Vsi smo enaki, vsak dan se združujemo pri projektih, vsak dan moramo biti ustvarjalni.”

► **Kaj država Maroko pričakuje od častnega konzula?**

“Zelo malo. Vse, kar je več od nič, je zelo pohvalno. Ponavadi tudi matična država ne naredi kaj dosti za častne konzule.”

► **Kaj če vas kdo vpraša za Fronto Polisario, ki se v današnjem Maroku bori za neodvisnost naroda, velikega, kot je slovenski?**

“Ja, moral bi biti apologet maroške politike.”

► **Koliko ste še Ribničan?**

“Vedno govorimo: globalni podjetnik mora imeti korenine in krila. Fino je, da imaš azil, kamor se vračaš. Mislim, da je privilegij, če lahko ostaneš v življenju tam, odkoder izviraš, hkrati pa ti ni nič tuje v svetu in ti ni težko nikamor iti. Fino je, da lahko v življenju stalno gradiš. Zakaj bi rušil temelje, če jih moraš potem spet zidati na novo?”

► **Kaj ste recimo podedovali svojem praprastrici patru Stanislavu Škrabcu?**

“Na žalost ga premalo poznam. Bil je zelo skromen in je živel v svetu knjig. Mogoče v še večjem svetu, kot danes živim jaz, čeprav je samo dvakrat zapustil Kostanjevico. Zato ne mislim, da je nujno potovati. Svet knjig je mogoče še lepši. In bi mi bilo tudi to čisto v redu, tam v Hrovači.”

► **Ampak zdaj ni poti nazaj.**

“Ko brzi vlak 200 km na uro, je težko izstopiti. Ampak ko me sprašujejo: pa lahko uspeš v Rusiji, odgovarjam: lahko uspeš kjerkoli, s čimerkoli, samo postavi si cilj in vztrajen moraš biti, da ga boš realiziral. Na Japonskem imajo poslovne šole. Veste, kaj je bil eden izmed zelo pomembnih predmetov? Da so študente zbudili ob treh zjutraj in so šli na nočni pohod. Ne da bereš 'Moje finance' vsak dan, ampak da krepiš vztrajnost, vzdržljivost, disciplino.”

“Da ne razmišljaš, kako je bilo fino prej in kako bo fino jutri. Ta trenutek je največ.”

“Mislim, da moraš imeti čim bolj distanco do sebe, do stvari pa sploh. Stvari so samo v službi nečesa. Nekdo svojega avta ne bi dal voziti za nič - mene pa briga, avto je za to, da prideš na cilj.”

“Jaz nočem spreminjati, jaz se hočem prilagajati. Povejte, kakšna so pravila, ta pravila naj veljajo za vse, in se bom v tem znašel.”

“Treba se je zavedati, da je v zgodovini malo dobrih umetnikov, ki za časa svojega življenja niso bili uspešni.”

Patrovo izročilo

V poslovni hiši skupine podjetij Riko v Ljubljani je v sprejemnici bronast relief patra Stanislava Škrabca, enega izmed utemeljiteljev knjižne slovenščine. Njegova misel: *“Naša slovenščina je eden najlepših jezikov na svetu.”*

► Kako to počnete vi?

“Tako, da grem na Šmarno goro. In velikokrat vstanem ob petih zjutraj in grem na avion.”

► Kaj če zamudite?

“Ma, to ne sme biti navada, pa tudi tragedija ne. Nikoli ne smeš biti niti preveč žalosten, ko te grajajo, niti preveč vesel, ko te hvalijo. Stalno moraš ohranjati neko ravnotežje, zenovska filozofija.”

DANICA PETROVIČ

Dom in svet

Janez Škrabec se je rodil leta 1963 v Ljubljani, diplomiral na Ekonomski fakulteti ljubljanske univerze in se dodatno izobraževal na seminarjih IEDC - Poslovne šole Bled, Cleveland State University in INSEAD Fontainebleau.

Od leta 2002 je častni konzul Maroka. Je soustanovitelj Fundacije patra Stanislava Škrabca, ki s podeljevanjem štipendij študentom slovenistike, slavistike in klasične filologije ter z nagrajevanjem izjemnih jezikovnih dosežkov dviguje raven jezikovne kulture. Je član Sveta Ekonomske fakultete UL, soprodsedujoči slovensko-kuvajtskemu poslovnemu forumu, član sveta Slovenske filharmonije, gostujoči strokovnjak EPF (Ekonomsko-poslovna fakulteta Maribor).

Podjetje Riko se danes ukvarja z inženiringom v strojni in industrijski dejavnosti, inženiringom v okoljevarstveni panogi, panogi proizvodnje električne energije, inženiringom na področju transportnih sistemov ter gradbenim inženiringom in investicijami. Leta 1997 ustanovljeno podjetje Riko hiše, ki proizvaja in trži lesene masivne bio hiše Riko, je leta 2002 dobilo prvo mesto za okoljski izdelek 2002 za Riko hišo.

Riko ima predstavništva v Moskvi, Minsku, Kijevu, Skopju in Londonu.

Bonitetna hiša I poslovne informacije d.o.o. skupaj z največjo bonitetno hišo na svetu Dun & Bradstreet je Riku podelila priznanje “Rating leta 2002”.

Janez Škrabec je osnoval tudi Likovno zbirko Riko - reprezentativno zbirko slovenske umetnosti 20. stoletja.

Lani je v Londonu izšla knjiga *The New Philantropists*, Charlesa Handyja, ki je v Veliki Britaniji prodal več kot milijon izvodov svojih knjig, in je med 23 največjih človekoljubov z vsega sveta uvrstil tudi Janeza Škrabca.

Stran / Page: 20

Doseg / Reach: 70.800

Država / Country: SLOVENIA

Površina prispevka / Size: 1687 cm2

6 / 6

Janez Škrabec: "Če se bojiš razburkanega morja, moraš ostati v pristanišču."